

**Висновок.** Отже, медична та фармацевтична грамотність це два тісно пов'язаних поняття, що розвиваються відповідно до вимог часу та змін у суспільстві. Для формування фармацевтичної грамотності населення необхідно сприяти становленню репутації аптек та фармацевтів як першого контактного пункту для отримання інформації про ЛЗ та заохочувати населення до співпраці з представниками охорони здоров'я з метою досягнення безпечного, ефективного та раціонального використання ЛЗ.

## **АНАЛІЗ ПРОБЛЕМАТИКИ ЗЛОВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ**

Кривко Т.П., Лебедин А.М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Alla\_leb7@ukr.net

**Вступ.** Проблема нормативного регулювання наркотичних засобі (НЗ) в Україні та світі видається актуальною на сучасному етапі, проте далеко не новою. Кількість правопорушень, вчинених під дією даної групи речовин зростає, залежність, особливо серед неповнолітніх осіб вражає своїми масштабами. На сьогоднішній день на основі аналізу слідчої практики й результатів досліджень фахівці роблять висновок, що 1 мільйон українців вживають наркотичні засоби.

**Мета.** Провести аналіз проблематики зловживання наркотичних засобів в Україні.

**Методи дослідження.** Логічний, структурний аналіз, статистичний.

**Результати дослідження.** Згідно офіційних даних у 2017 році Європа займала друге місце в світі за поширеністю споживання опіатів (0,59%) після Азії, де цей показник становив 0,72%. Найбільш часто вживаним опіоїдом в державах-членах Європейського союзу залишається героїн; разом з тим спостерігається зростання масштабів зловживання іншими синтетичними опіатами, такими як

фентаніл, метадон та бупренорфін. На сьогодні 22% всіх осіб, що звертаються за медичною допомогою в Європейському союзі в зв'язку з проблемами зі здоров'ям, зумовленими вживанням опіатів, називають своїм основним наркотиком не героїн, а інші опіоїди (кодеїн, морфін, трамадол і оксикодон).

У середньому на облік в Україні щорічно ставиться 21-29 тисяч осіб, які допускають немедичне вживання наркотиків. Найбільш ураженими регіонами в Україні є: Дніпропетровська, Луганська, Миколаївська та Херсонська області, де частка наркозалежних осіб від загальної кількості мешканців регіону майже у двічі перевищує середньо державний показник. Щодо кількості наркозалежних осіб, то на Луганську, Донецьку, Дніпропетровську, Одеську області припадає понад третини усіх облікованих наркоспоживачів в Україні. Згідно статистики Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) України, близько 70% наркоманів вживають виготовлені наркотичні засоби з рослинної сировини (маку, коноплі, комбінації маку з конопель), 10% наркотики лікарського походження, 20% синтетичні наркотики. При цьому у м. Київ і великих містах України та окремих прикордонних регіонах ситуація інша. Зростає частка наркоманів, залежних від синтетичних наркотиків (особливо поширено чотири види синтетичних наркотиків: фенамін, ефедрон, первитін і триметилфентаніл, що виготовляються у не офіційних лабораторіях).

Найчастіше наркотики починають уживати із цікавості. Близько 80% усіх наркоманів це молоді люди у віці від 14 до 29 років. Тому в зоні підвищеного ризику перебувають підлітки.

За 2017 рік відзначено 389 випадків передозування наркотиками серед неповнолітніх. Серед них 9 випадків було зафіксовано серед осіб у віці до 14 років і 380 випадків – серед осіб від 15 до 17 років. Також 18008 випадків з особами від 18 років і старше і 7863 – з особами від 35 років. Всього в 2017 році було зафіксовано 26260 випадків передозування наркотичними речовинами.

В 2019 році на розгляді в судових інстанціях перебувало 6377 адміністративних справ, пов'язаних із незаконним виробництвом, придбанням,

*Концепція соціальної фармації як складової сучасної та ефективної сфери охорони здоров'я зберіганням, перевезенням, пересиланням наркотичних без мети збуту в невеликих розмірах. З них 2535 особам накладено штраф, загальна сума якого за 2019 рік склала – 1653449,00 грн. (57,11 тисяч євро).*

**Висновки.** В останнє десятиліття для України вживання неповнолітніми та молоддю наркотичних речовин перетворилося на проблему із серйозною загрозою здоров'ю населення, економіці країни, соціальній сфері і правопорядку. Статистичні дані вказують на те, що сучасна наркоманія активно переходить в статус аптечної, при цьому витіснивши ін'єкційну наркоманію.

## **ЯКІСНЕ ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА ФОРМУВАННЯ ДЕМОГРАФІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРАЇНИ**

Маганова Т.В., Ткаченко Н.О.

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя, Україна  
bataneofarm@gmail.com, tkachenkonat2@gmail.com

**Актуальність.** За увесь період незалежності демографічна ситуація в Україні поступово набуває ознак кризової: скорочення чисельності населення (від'ємний показник приросту), старіння нації, зростання рівня захворюваності на невиліковні хвороби тощо. Ця ситуація активно коментується демографами та медиками, проте фармацевтичні аспекти найчастіше випадають з поля зору науковців.

**Мета.** Виявлення та аналіз факторів, що впливають на якість фармацевтичного забезпечення через призму демографічного потенціалу країни.

**Завдання.** Визначити головні ланки медико-фармацевтичного впливу на якість фармацевтичної допомоги та можливі шляхи подолання проблем, що сприятиме покращенню демографічного потенціалу країни.

**Матеріали і методи.** Матеріалом для дослідження слугували інформаційні інтернет-ресурси щодо вищезазначеного питання. У роботі